

UCHWAŁA NR 73/2017

**Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku
z dnia 25 października 2017 r.**

w sprawie: zajęcia stanowiska dotyczącego konieczności wprowadzenia zmian w zasadach realizacji Programu „Rodzina 500 plus”

Działając na podstawie § 22 ust. 2 Statutu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku,

**Zarząd Związku
uchwala co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się stanowisko w związku z koniecznością wprowadzenia zmian w zasadach realizacji Programu „Rodzina 500 plus”.

§ 2

Treść stanowiska, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, przekazuje się do:

- a) Prezes Rady Ministrów – Pani Beaty Szydło,
- b) Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Pani Elżbiety Rafalskiej.

§ 3

Wykonanie uchwały powierzyć Przewodniczącemu Zarządu Związku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku*

Damian Mrówiec

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku

44-200 Rybnik, ul. J. i F. Białych 7
tel./fax 32 42-22-446 biuro@subregion.pl www.subregion.pl

*Załącznik nr 1 do Uchwały nr 73/2017 Zarządu Związku Gmin i Powiatów
Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą
w Rybniku z dnia 25 października 2017 r.*

Stanowisko Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku w sprawie konieczności wprowadzenia zmian w zasadach realizacji Programu „Rodzina 500 plus”

Zarząd Związku Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku mając na względzie dobro rodzin zamieszkałych w samorządach zrzeszonych w Związku oraz doceniając znaczenie Programu „Rodzina 500 plus” w codziennym funkcjonowaniu tych rodzin, pragnie zwrócić się ze stanowiskiem sygnalizującym problemy wynikające w praktyce z wdrażaniem Programu. Przedmiotowe zagadnienia zostaną przedstawione w oparciu o dane liczbowe właściwe dla miasta Jastrzębie – Zdrój, jako miasta średniego. Obrazują one więc skalę problemów będącą uśrednieniem problemów większych i mniejszych samorządów.

Program „Rodzina 500 plus” wszedł w życie 01.04.2016 r. Pierwszy okres na jaki przyznawano świadczenie wychowawcze obejmował czas od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r., a kolejne przyjmowanie wniosków rozpoczęło się 01.08.2017 r. zbiegając się w czasie z naborem wniosków do Funduszu alimentacyjnego, a także wniosków o zasiłki rodzinne. W bieżącym roku, do dnia 18.10.2017 r. napływ wniosków na przykładzie Jastrzębia-Zdroju, wygląda następująco:

1. 5265 wniosków na świadczenie wychowawcze (1451 w formie elektronicznej, 3814 w formie papierowej),
2. 1494 wniosków na ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego,
3. 498 wniosków na ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Łącznie do dnia 18.10.2017 r. wpłynęło 7257 wniosków, a wypłata świadczeń powinna być zrealizowana w terminach ściśle określonych poszczególnymi ustawami. Powyższe spowodowało konieczność wyznaczenia punktów, w których przyjmowane były wnioski na świadczenie wychowawcze.

Warto również podkreślić, że od 01.08.2017r., w obecnym okresie świadczeniowym/zasiłkowym, w tym samym czasie przyjmowane są wnioski na wszystkie świadczenia tj. na świadczenie wychowawcze, na zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz na fundusz alimentacyjny. Dodatkowo przyjmowane są stale wnioski na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, na świadczenie rodzicielskie, na zasiłki pielęgnacyjne, na świadczenie pielęgnacyjne, na specjalny zasiłek opiekuńczy, na jednorazowe świadczenie „Za życiem”, oraz na kontynuację zasiłku dla opiekuna.

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zleciła gminom nowe zadania, począwszy od przyjęcia ogromnej liczby wniosków, ich wprowadzenia do systemu informatycznego, weryfikacji danych związanych z faktycznym zamieszkiwaniem na terenie gminy, weryfikacji złożonych oświadczeń w zakresie liczby dzieci w danej rodzinie, oraz w przypadku wniosków na pierwsze dziecko - zebrania całej dokumentacji związanej z dochodem. W wielu rozpatrywanych sprawach zachodzi konieczność pozyskania dodatkowej dokumentacji m.in. od organów podatkowych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych określonych w ustawie, co w oczywisty sposób znacznie zwiększa zakres zadań do wykonania.

Każda zmiana sytuacji dochodowej w przypadku pierwszych dzieci, bądź zmiana sytuacji rodzinnej lub osobistej w przypadku posiadanych uprawnień na drugie i kolejne dzieci w rodzinie, wprowadza konieczność wszczęcia kolejnego, szczegółowego postępowania administracyjnego, kończącego się wydaniem decyzji zmieniającej wysokość należnych świadczeń, ich całkowite uchylenie, lub ustalenie świadczeń nienależnie pobranych oraz dochodzenie ich zwrotu.

Ogromnym problemem w realizacji ustawy są terminy składania wniosków oraz ich wypłata. Zgodnie z obowiązującymi przepisami np. w przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze na nowy okres świadczeniowy 2017/2018 złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31.08.2017 r., ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata tego świadczenia przysługująca za miesiąc październik danego roku, następuje do dnia 31 października tego roku. Dla przykładu w miesiącu sierpniu 2017 r. do służb miejskich wpłynęło 4833 wniosków. Na uwagę zasługuje tutaj fakt, że w pierwszym okresie świadczeniowym termin ten wydłużony był do 3 miesięcy, a przyjmowanie dotyczyło wyłącznie wniosków na świadczenie wychowawcze. Pozostałe świadczenia realizowane były na podstawie trwającego okresu zasiłkowego, co oznaczało, że pracownicy realizujący ustawę

o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, intensywnie pomagali przy realizacji ustawy o świadczeniach wychowawczych co w obecnym czasie nie jest możliwe, z uwagi na fakt, że wszystkie świadczenia muszą być rozpatrywane jednocześnie. Ponadto, stale weryfikowany jest poprzedni okres świadczeniowy/zasiłkowy, co wynika z faktu, że osoby bardzo często nie zgłaszają istotnych zmian mających wpływ na dalszą wypłatę przyznanego wcześniej świadczenia, co wiąże się, z kolejnym postępowaniem administracyjnym, niejednokrotnie złożonym, gdyż konsekwencją niezgłaszania przez osoby w terminie zmian, są nierzadko decyzje o nienależnie pobranych świadczeniach wychowawczych/rodzinnych, które podlegają zwrotowi. Skomplikowana procedura administracyjna, szereg często zmienianych przepisów, nakładających na pracowników kolejne zadania, powoduje, iż nie jest możliwe zwiększenie wydajności pracy, pomimo pracy w nadgodzinach, także w soboty.

Dużą uciążliwość stanowi fakt, że pracownicy zaangażowani w proces przygotowywania decyzji oraz wypłaty świadczeń, często odrywani są od pracy, w celu przeliczania danych w celu składania różnego rodzaju sprawozdań.

Zbyt niska dotacja na realizację zadań zleconych, powoduje że większość pracowników otrzymuje niskie wynagrodzenia, zupełnie niewspółmierne do ich zaangażowania, poziomu trudności wykonywanej pracy oraz odpowiedzialności za wydawane decyzje.

Samorządy mają pełną świadomość rangi Programu 500 +, który poprzez pomoc finansową kierowaną do rodzin wychowujących dzieci, zachęca do podejmowania decyzji o posiadaniu większej liczby potomstwa. Warto jednak także podjąć działania zmierzające do opracowania rozwiązań systemowych, które umożliwią takie zorganizowanie pracy i wynagradzanie pracy osób realizujących Program, które nie miałyby negatywnego wpływu na funkcjonowanie samorządów, ich postrzeganie przez obywateli oraz ocenę samego Programu jako zbiurokratyzowanego.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego
Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku

Damian Mrówiec